

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945. december 20.

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Csütörtök
II. évf., 278. szám

Barátságos légkörben folyik a béke előkészítése a moszkvai konferencián

A világ közvéleménye meglepéssel állapíthatja meg, hogy az utóbbi idők sok gyanakvása és bizonytalansága után jó uton halad előre a békeszerződések ügye. A Moszkvában tárgyalt külügyminiszterek első megbeszélésein olyan barátságos légkör alakult ki — a szűkszavú jelentések tanúbizonysága szerint — hogy remélhetőleg nagyobb nehézségek nélkül sikerülni fog a béke előkészítése.

Jelentős lépés a békeszerződések megköltése felé a Szanfranciskóban életre hívott Egyesült Nemzetek munkájának megkezdése is. Az Amerikában otthonra lelő szervezet első közgyűlését Londonban tartja, amnyi nagy történelmi esemény színterében. Egyik nyugati hírügynökség jelentése szerint a három nagyhatalom külügyminiszterei együtt utaznak majd Moszkvából erre a közgyűlésre.

Mialatt a nagyhatalmak külügyminiszterei az igazságosság és béke nemesei megjelölésére kívánják rendezni a világ népeinek sorsát, számos olyan eseményt jegyezhetünk meg még mindig fel, melyek hátráltatják ezeket az eszményeknek gyakorlati megvalósítását. A malájok hősi harcát célunk itt elsősorban. Jávában áll a harc, a szabadságot sóvárgó bennszülöttek és a fekete aranyat, az olajat visszaszerezni kívánó holland és angol nagytőkés gyarmatosítók között. Az angol nagytőkés köröknek, mint ismeretes, sikerült elérni angol csapatok bevetését holland üzemtársaik érdekeinek megvédelmére. Ma azonban már a világ minden tájáról komoly figyelmet öltöznek érkezők ezek felé a körök felé. Legutóbb az amerikai rádió küldött feljűk utó szót: „A szövetségesek legfontosabb célja a szabadságszerető és függetlenségükért harcoló népek megsegítése és nem az elnyomás” — mondotta az amerikai hírmagyarok.

Meg kell még ma emlékeznünk arról, hogy a háborúban kapcsolataikat elvesztett európai népek hogyan keresik ismét egymással az összeköttetést. Szinte egyet-

len nap sem mulik el anélkül, hogy újabb diplomáciai kapcsolatok felvételének hírére ne röptenék felénk a rádióállomások. Ime, néhány a legújabb hírekből: Törökország Magyarországgal, Csehszlovákiával és Lengyelországgal vette fel újra régebben megszakadt diplomáciai kapcsolatát, Csehszlovákia Albániával, Egyiptom pedig Olaszországgal lépett ismét összeköttetésbe.

Az atomenergia ellenőrzéséről tárgyaltak a külügyminiszterek második értekezletén

PARIS, december 18. (Radór) A francia hírszolgálat moszkvai jelentése szerint a külügyminiszterek második értekezletén az atomenergia ellenőrzéséről tárgyaltak. Az értekezletet megelőzően Bevin és Byrnes Clark-Kerr, illetve Harriman nagykövetekkel tanácskoztak.

A külügyminiszterek kedden délután ismét összejöhettek. Megelőzően Bevin angol külügyminiszter felkereste Molotov szov-

Magyarországon lankadatlan erővel folyik a háborús bűnösök felelősségre vonása. Pálffy Fidé, a „nyilas gróf” halálraítélése után hétfőn kezdődik meg a magyarországi aratók három deportálójának: Jaross Andornak, Endre Lászlónak és Bakó Lászlónak a Sztójay-kormány volt belügyminiszterének és államtitkárnak bűnpere.

F. Z.

Tatarescu külügyminiszter nagyjelentőségű beszéde a liberális párt kongresszusán

BUKAREST, december 18. (Radór) A liberális párt kongresszusán Gheorghe Tatarescu helyettes miniszterelnök és külügyminiszter beszámolt a bel- és külpolitikai helyzetéről.

Külpolitikai téren március 6-ika előtt Románia ostromolt és elhanyagolt ország volt — mondotta Tatarescu. — Az új kormány lefektette a Szovjetunióval való barátság alapjait és ezzel megtette az első lépést az Egyesült Nemzetek családjá felé vezető uton. A Szovjetunió elismerte a román kormányt, nagykövetségi rangra emelte itteni külképviseletét, szeptember 11-én pedig a román kormány kiküldötteivel olyan meg egyezést kötött, mely megoldást hozott az ország számos problémájára. Az elszigetelődés fala leomlott, a Szovjetunióval való

együttműködés megvetette külpolitikánk alapjait. — Románia kérdéséről, Románia határainak kérdéséről és biztonságunk kérdéséről is szó esett Londonban — folytatta — és amíg eljön a nap, hogy mindenre fény derül, már most kijelentem, hogy egyedül a Szovjetunió vette védelmébe erdélyi határainkat és azonosította magát érdekelünkkel. Ezért kötelességünk hálával viseltetni magunkat szomszédunk iránt. A külügyminiszter ezután hangoztatta, hogy Románia együttműködést keres az összes béke- és szabadságszerető népekkel. — Szeretnénk helyreállítani a kapcsolatokat az Egyesült Államokkal és Angliával és csak sajnálhatjuk, hogy ez eddig nem sikerült — fejezte be beszédét Tatarescu.

A kisállamok biztonságának kérdésével foglalkozott a moszkvai rádió

MOSZKVA, december 18. Viktorov szovjet közíró legutóbbi cikkében a világpolitika egyik időszerű kérdését, a kisállamok biztonságának ügyét vetette fel.

Cikke elején emlékeztetett a Szovjetunió történelmi álláspontjára, amelyet Hitler politikájának kibontakozása kezdetén szögezett le. Az időben a Szovjetunió ki óhajtott terjeszteni valamennyi kisállamra a biztonság elvét. Münchenben a kis nemzetek semlegesítése mellett törték pálcát, ami azonban valójában a kishatalmak teljes kiszol-

gáltatását jelentette. „Ha a mai politikai fejlődést vizsgáljuk — írja cikkében a neves szovjet közíró —, ma is megtaláljuk az engedékenyek táborát, akik szívesen a kishatalmak függetlenségét hangoztatják, de valójában teljes rabszolgaságba akarják azokat kergetni. A reális világszemlélet megállapítja, hogy a kishatalmak csak valamely nagyhatalom ipari és katonai erőforrásai mellett tudják magukat felszínen tartani a világpolitika örvényében. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének

célja a nemzetközi élet olyirányú átalakítása, hogy egyetlen nemzetnek se kelljen külső támadástól félnie. Ezt a biztonságot csak a nagyhatalmak nyújthatják. Üres szólam tehát a kijelentés, hogy meg kell szüntetni a nagyhatalmak uralmát a kishatalmak felett. A kishatalmaknak nyújtandó biztonság nem uralmat, hanem súlyos áldozatokat jelent a nagyhatalmak számára. A nagyhatalom kötelezettséget vállal és erőforrásait a kishatalmak támogatására használja fel.”

Gyűlésre hívják össze a székely bányakutatás szakembereit és barátait

Kolozsvárt is megvitatásra kerül a Székelyföldi Bányakutató Intézet tervezete

SZÉKELYUDVARHELY, december 18. A Magyar Népi Szövetség kezdeményezésére tervbe vett Székelyföldi Bányakutató Intézet előkészítőbizottsága — élén Bányai János dr. geológus-mérnökkel és Benedek Pál bányamérnökkel — fellüvást bocsított ki egy széleskörű Székelyföldi Bányászati Kutató Egyesület megalapítása érdekében. Ez az egyesület tömöríti mindazokat, akik Csik, Háromszék, Udvarhely és Maros-Torda területén az ásványi nyersanyagok felkutatása és kibányászása iránt érdeklődnek és a tekintetben akár segítséget tudnak nyújtani, akár pedig tanácsot és támogatást kérnek.

A Székelyföldi Bányászati Kutató Egyesület 1946 január 6-án tartja meg Székelyudvarhelyen — a „székely anyaváros”-ban — alakuló gyűlését, amelyre minden érdeklődőt meghív. Az egyesület megalapításával egyidőben a bányászati szakemberek kutató intézete is megalkotul. A bányakutatók egyesülése és a tudományos intézet szorosan együtt fognak működni, hogy elérjék közös céljukat: a Székelyföld időszerű kibányászását egy magyarországi székely ipar megalapozása érdekében.

KOLOZSVÁR, december 18. A Székelyföldi Bányakutató Intézet kolozsvári bizottsága csütörtökön, december 20-án délután 6 órára összehívja a Bolyai-Tudományegyetem épületébe (az Erdélyi Magyar Tudományos Intézet helyiségébe) mindazokat a geológusokat, kémikusokat, fizikusokat, mérnököket és egyéb szakembereket, akik a székelyföldi bányakutatás érdekében tevékenyen hajlandók. Az összejövetelen Török Zoltán dr. a Harghita és a Kelemen-tavasok építanyagairól tart előadást, majd megvitatják a Székelyudvarhelyen létesülő kutatóintézet alapszabálytervezetét.

A székely bányakutató törekvések előmozdítása érdekében a kolozsvári Bizottság értékes szakkönyvet ad ki karácsonyra Erdély általános bányakutatóiról és energiatárolásáról. A térképekkel ellátott munka szerzője idősebb Xántus János tanár és újabb Xántus János dr. egyetemi tanársegéd.

Minden megyébe magyar népfőiskolát!

Az erdélyi magyarság jövője szempontjából nagyjelentőségű határozatot hozott a Magyar Népi Szövetség központja: körlevélben hívja fel minden megyei szervezetét népfőiskola felállítására az iskolán kívüli népnevelés biztosítása érdekében!

A példa magából az életből adódott, Torda-Aranyos vármegye kulturára szomjuhozó magyar népének mindennapos tapasztalataiból. Amikor Kurkó Gyárfás, a MNSz országos elnöke, nemrég Tordán járt, Pálfi Miklós alsószentmihályi kispapja pontos számadást tett előtte a Balázs Ferenc Népfőiskoláról, amelyet a MNSz megyei szervezete hívott életre. Most arról van szó, hogy hasonló népfőiskola alakuljon minden más erdélyi és bántási megyében is, ahol tömegesen vagy szórványosan magyarok laknak.

A jövő év elejére felállítandó népfőiskolák mindegyike a megye néptörténetében szerepet játszott írókról, művészekről és tudósokról nevezi majd el majd el, Apáczai Csere János, Körösi Csoma Sándor, Medgyes Lajos, Ady Endre és mások lánglelkű idézvéen falvaink és városaink tanulni, fejlődni, haladni vágyó mai nemzedéke elé.

A népfőiskolák életrevaló elképzelése szerint, minden városkörnyékben és faluban hetenként három nyilvános előadásra kerül a sor. Egyszer az ország demokratikus tényezői között felvonuló magyar demokrácia-időszerű kérdéseiről lesz szó, mászor mezőgazdasági, közigazgatási, népvédelmi vagy ipari kérdésekről, a harmadik előadás pedig általános ismereteket terjeszt majd a természettudomány, földrajz, történelem, irodalom és művészet köréből. Külvárosaink és falvaink a mai vajdó időkben nem maradhatnak világtalanok.

A vasárnap természetesen az ifjúság: a színjátékosok, szavalóké és dalosoké. A MNSz minden szervezete e népfőiskolák keretében működő színpadot, dalkört és zenekart létesít.

Népfőiskola-hálózatunk hatalmas munkájába mindenütt bevonják az értelmiséget, mégpedig társadalmi különbség nélkül. Ez annyit jelent, hogy a népfőiskolák előadói lesznek a tanárok, tanítók, lelkészek, orvosok, ügyvédek, közigazdászok és mérnökök, valamint a közigazgatás emberei mellett mindazok a kispapok, iparosok, munkások is, akiknek népünk számára értékes szakmai mondanivalójuk van.

Az egyes megyék népfőiskoláinak munkatervét egyébként a MNSz felkérésére Bakó Béla, Berivoy János dr., Horváth István, Jablónczy László dr., Jancsó Béla dr., Kacsó Sándor, Kós Balázs, László Gyula dr., Mikó Gábor dr. és Nagy István zenejező dolgozza ki, számos szakember bevonásával.

A népfőiskolák kérdését a tervtől a megvalósulásig nyomom fogjuk követni. Valóban itt az ideje, hogy az iskolán kívüli világi szellemi munkáról sem, s teljes nemzeti odaadással lássunk hozzá népfőiskolánk felépítéséhez.

As Egyesült Államok tiltakoznak a magyarok önkényes szlovákiai kitelepítése ellen

NEWYORK, december 18. A newyorki rádió ismertette az amerikai külügyminisztérium nyilatkozatát a kelet-európai népesítésre vonatkozólag.

A nyilatkozat kimondja, hogy azok a kérdések, melyek egy ország lakosságának tömeges áttelepítésén vagy kicserélésén alapszanak, nem oldhatók meg egyoldalú intézkedésekkel, hanem csakis nemzetközi egyezmény alapján.

A New-York Times híradása szerint az amerikai külügyminisztérium visszatámasztotta Csehszlovákiának azt a lépését, hogy Dél-Szlovákia magyar nemzetiségű lakosai közül egyeseket gyűjtőtáborba küldött, másokat pedig átült a magyar határon. A lap úgy tudja, hogy az amerikai külügyminisztérium tiltakozását jelentette be az ilyen eljárásal szemben.

Szerda, 1945 dec. 19. Kat.: Pelágia Prot.: Viola Ortonox.: Bonifác Zsico: 37.6 év Tévész: 20

H I R E K

A nap két óra 28 perc 45 másodperc 53 másodperc nyugszik. A hold két óra 16 perc 43 másodperc 43 másodperc nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 253

Népi találkozó Désen

Igazi népi találkozó volt a Magyar Népi Szövetség szolnok-dobokai szervezetiének Désen rendezett műsoros estélye. Népi találkozó, melyen a környék magyar falvainak nagyszámu kiküldöttein kívül a demokratikus román hadsereg és csendőrség s az összes demokratikus szervezetek is képviseltették magukat.

Téli gazdasági tanfolyamokat rendez a Magyar Népi Szövetség

KOLOZSVAR, december 18. Itt a tél, be-köszöntöttek a kora téli esték. Itt az ideje, hogy, mint az elmúlt évtizedben minden télen, most is megkezdjük a téli gazdasági tanfolyamokat.

a fejlődés szükségességét. A tanfolyamok főbb tárgyai: a növénytermesztés, állattenyésztés, újfent és új tárgyként a társadalomtudomány.

Somlay Artur és társai a napokban indulnak Marosvásárhelyre

MAROSVÁSÁRHELY, december 18. A Székelyföldi Színház tető alá hozásának munkái oly előrehaladt állapotban vannak, hogy a színház vezetősége már megkezdte a bérletkétyák nyomtatását is.

Színház Pestről szerződött művészelnek tulajdonítható, akik a napokban indulnak el Vásárhelyre.

Uj vezetőség került az északerdélyi zsidóság élére

KOLOZSVAR, december 18. Az észak-erdélyi zsidóság képviselői december 14-15-én konferenciára gyűltek össze Kolozsvárra és elhatározták, hogy az észak-erdélyi demokrata zsidó komiték kimondják csatlakozásukat a bukaresti központhoz.

építésért és a közös boldogulásért. A komiték, melyben a zsidóság minden rétege képviselve van, elhatározott szándéka az is, hogy a zsidó tömegek erejét harcra készen összekapcsolja és kizárja sorából azokat, akik demokratikus egységet elgáncsolni igyekeznek.

A VILÁGOSSÁG KIADÓHIVATALA KÖZLI, HOGY A KARÁCSONYI SZÁMB. HIRDETéseket PENTEKEN, FOLYÓ HÓ 21-ÉN DELELOTT 11 ORÁIG VESZ FEL.

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Szentháromság (Mihály király-utca 2), Codarcea (Mária királyné-utca 9), Minerva (Dózsa György-utca 39), Korona (Heltai-utca 3).

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG kolozsvári tagozata (Farkas-utca 7) ezúton értesíti Kocznezt, aki családjával Miskolcra Kolozsvárra menekült, hogy férje a brassói kórházban fekszik.

FIZETIK A DECEMBER HAVI NYUGDÍJAT. A kolozsvári pénzügyigazgatóság lapunk útján közli az érdekeltekkel, hogy a december havil nyugdíjakat az alábbi sorrendben fizetik: december 20-án, csütörtökön az A, B, C, D, E, F, G, december 21-én, pénteken H, I, J, K, L, M, N, O, december 22-én, szombaton a P, R, S, T, V, W, U és Z kezdőbetűs nyugdíjak.

A MAGYAR TANNYELVŰ ÁLLAMI TANITÓKÉPZŐ szegénysorsú növendékének eltartására rendezett Miskolcra utazást december 23-án vasárnap, december 25-én kedden és december 26-án, szerdán délután 4 órai kezdettel a román katolikus gimnázium dísztermében megismétlik.

MEGBUNTETIK AZOKAT, AKIK A HUST ALLATORVOSI VIZSGALAT NÉLKÜL ARUSITJAK. Bukaresti tudósítónk jelenti: A földművelésügyi minisztérium újabb felhívásban figyelmezteti a fogászató közönséget, hogy egészsége érdekében tartózkodjék a titokban levágott állatok húsnak fogyasztásától.

A KOLOZSVARI GYERMEKEMENHELY IGAZGATÓSÁGA lapunk útján mond hálás köszönetet a kis árvák nevében a IV-ik kerületi Kommunista Párt csoportjának a pénz- és élelmiszeradományért.

MEGJELENT Balogh Edgár: Hármaskis Tükrös című tanulmánykötete. A Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában kapható, Szabadság-tér 12.

KESIK, DE MEGERI A VÁRAKOZÁST A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG NAGY KALENDARIUMA. A Magyar Népi Szövetség nagy Kalendáriumának megjelenése a papírhány alatti kését szenved. A 240 oldalas könyvnaptár előállításához pontosan egy vasuti kocsipapírja volna szükséges.

A ROMÁN ÁLLAMI PENZVERDE JUBILEUMA. Bukaresti tudósítónk jelenti: A román állam pénzverde december 18-án ünnepelte meg fennállásának 10-ik évfordulóját.

AKIK SZINTEN OTT VOLTAK... Sárközi György Dózsa-örámájának megdobbant évek közönségű ösbemutatójáról írt beszámolóikkal kapcsolatban - melyben a cikk szerzője számotkéri a megemjelentekeket - a Világosság főszerkesztője a következő tartalmu levelet kapta: „Kedves Barátom, csak a történelem hitelessége kedvéért közlöm, hogy sem F. Takáts Zoltán, sem én nem tartozunk Sárközi György második kivégzői közé.

HEBERÜL BESZÉLŐK FIGYELMÉBE! December 19-én, szerdán délután 6 órakor az Unió-utcában lévő Concordia klubhelyiségben a héber kultúrker „Hug-Ivri” első összejövetelét tartja.

(*) ACSÁDY: Jobbágyaság története. Kapható a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

A KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA: Szerdán, december 19-én este 6 órakor: Csavargólány. András Márton és Lőrincz Zsuzsa fellépésével.

Csütörtökön, december 20-án este 6 órakor: Csavargólány. András Márton és Lőrincz Zsuzsa fellépésével.

Pénteken, december 21-én este 6 órakor: Huzd rá cigány. András Márton fellépésével.

KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA: CAPITOL-MOZGÓ: Bízsu. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Jegyelővétél délelőtt fél 11 órától 1 óráig. CORSO-MOZGÓ: A Kisasszony a feleségem! (Fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9). Vasárnap délelőtt fél 11 órakor matiné. MUNKÁS-MOZGÓ: Aktuális hírcsoporthatár. Új híradó. (3, 5, 7, 9).

KI TUD ROH Károly tizenkét éves román katolikus vallású, brassói születésű kereskedő tanuló, aki orosz munkaszolgálatos volt, 1945 januárjában hazaküldték s utoljára Nagyváradon lakott. Edessapja, Roth József Brassó, Hosszu-utca 184. száma alatt lakos kért mindazokat, akik valamit tudnak róla, értesítsék a Magyar Népi Szövetséget vagy a költözködést megkönnyítéssel küldjék haza. Kissé zavaros beszédű, nem teljesen épelméjű. Állítólag utoljára Maramaros, Szajmár vagy Nagyvárad vidékén látták.

FELHÍVAS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.

A MOSZKVAI NEPRÁZSI TUDOMÁNYOS INTÉZET TANÁRAI ROMÁNIA-BAN. Moszkvából jelent a Rador: A moszkvai néprajzi tudományos intézet több tanára rövidesen balkáni körútra indul.

A NEMZETKÖZI VÖRÖSKERESZT ADOMÁNYA ROMÁNIA-NAK. A bukaresti rádió jelenti: A román antifasiszta nők karácsonyi segélyakciójára a Nemzetközi Vöröskereszt Egyesület 2000 kilogram lisztet és 10 millió lejttuttatott el a román fővárosba.

(*) A KERESKEDŐK EGYESÜLET (Malinovskai-tér 12) a kereskedők adófelvezetését és egyéb ügyét vállalja.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI. A „Csavargólány” sikere lehetővé teszi a színháznak, hogy alaposan felkészüljön Rachmanov vígjátékát arról nagy színűvűnek, a „Viharos alkonyat”-nak bemutatására. A darabot Fekete Mihály rendezi, az egyik főszerepben először lép a közönség elé Poór Lili, mint a színház szerződött tagja. A „Viharos alkonyat”-ot megelőzi még a műsoron Farkas Imre nálunk rég nem játszott nagyoperettjének, a „Huzd rá cigány”-nak felújítása, melyre még ezen a héten, pénteken este kerül sor. Ugyanítt közöljük, hogy délutáni előadásainkat 3 órakor, esti előadásainkat 6 órakor kezdjük.

Megnyit Moskovits Béla órá- és ékszerészüzlete Dózsa György-u. Főpostálva szemben.

Szerezzen örömet gyermekének! Eladó két darab tömör, gyönyörű hintaló. Megtekinthető Baromvár-tér 12. Asztalosműhely.

Sárgarezet, Vöröszret, slb. vásárol felhatalmazott gyűjtő, magas áron. ABRAMOVICI, Bukarest, Str. Smárdan 18. III. em., 41. ajtó. Telefon 4-62-80.

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal a Transcolectiv szállítási vállalatához, Szabadság-tér 27. Telefon: 517.

Kolozsváron megkezdtek az északkelet-erdélyi férfiak katonai népszámlálását

KOLOZSVAR, december 18. A kolozsvári területi katonai parancsnokság 87.420/1945. számú és a katonai nagyvezérkar folyó évi október 15-én kelt 1.165.891/1945. számú különleges rendeletének — amely Északkelet-erdélyi férfiak állatános népszámlálását teszi kötelezővé — végrehajtása során félreértésekre adható zavar keletkezett. A népszámlálásra való jelentkezés Kolozsváron a lakóhely szerint illetékes kerületi rendőrségen december 15-én vette kezdetét, a kerületi rendőrségek azonban — ügykezelési okokból — csak később kapták meg a népszámlálásra vonatkozó rendeletet és ezért azokat a férfiakat, akikre a népszámlálási összehírásra vonatkozó kötelezettség kiterjedt, a jelentkezés alkalmával elutasították.

Időközben megtették a szükséges intézkedéseket és utasították a kerületi rendőrségeket, hogy az ott jelentkező északkelet-erdélyi férfiak népszámlálási adatait gyűjtsék össze.

Kolozsváron az északkelet-erdélyi férfiak katonai népszámlálása a kerületi rendőrségeken már kezdetét is vette. Az összes férfiak, akik Északkelet-erdélyben az 1895—1918. években születtek, valamint azok az összes férfiak is, akik az 1890—1894. években (bezárólag) születtek és akik az 1945. évi szeptember hónapja előtt tartalékos tisztok, tartalékos alptisztek, tartalékos mesterek, vagy tartalékos al-mesterek voltak a román hadseregben, valamint az 1941—1947. évi járati korosztály összes újai, akik esetleg valamely okból kimaradtak az újoncok összehírásai kimutatásából, tartásuk elengedhetetlen állampolgári kötelezőségeiknek, hogy Kolozsváron a kerületi rendőrségen katonai népszámlálási összehírásukat végezték jelentkezzenek.

Resica állampolgárságnélküli munkásai érdekében lépett közbe a belügyminiszternél a MNSz

RESICA, december 18. Az állampolgárság kérdésével kapcsolatban a legutóbbi 10 esztendőben számos jogfosztás és igazságtalanság történt. Igen sok azoknak a száma, akiknek — annak ellenére, hogy Romániában születtek, itt éltek és dolgoztak — nem volt román állampolgárságuk. Lehet, hogy saját hibájukból, de lehet, hogy mások mulasztásából maradtak ki az állampolgársági névjegyzékből és később különféle indoklással tették részükre lehetetlenné, hogy az állampolgársági névjegyzékbe bekerüljenek. Ezrével vannak olyanok is, akik hosszú éveket ezeltől naturalizálást kértek, de azt még nem kapták meg és így állampolgárságuk még ma is kétes.

Teohari Georgescu belügyminiszter legutóbbi bánsági látogatása során a Magyar Népi Szövetség resicai tagozatának vezetői megjelentek a miniszternél, akinek emlékiratot nyújtottak át és akitől a resicai munkások állampolgársági ügyének sürgős rendezését kérték.

Az emlékiratban kifejtették, hogy a Resica-i Vasművek és Ürädalmak Részvénytársaság, sőt még a CFR is a magyar nemzeti munkások alkalmaztatásánál nehézségeket támaszt. A panaszt emelő magyar munkások első csoportjába azok tartoznak, akik különböző okok miatt kimaradtak az állampolgársági névjegyzékből, a második csoportot azok alkotják, akik naturalizálást kértek, de azt a mai napig nem kapták meg, a harmadik csoportba pedig azok, akik román állampolgárok voltak, de a bécsi döntés után elhagyták az országot.

Ez utóbbiak az országba visszatérve — a rendőrhatalom engedélyével — telepedhettek, de a Resica Műveknél nem fogadják vissza állásukba őket azzal az indoklással, hogy helyzetük nem tisztázott. A Resica vezetősége a régi állampolgársági törvényre és különleges rendelkezésre hivatkozik, amelyet az állam részére dolgozó üzemeknél alkalmaznak. A merev álláspont miatt ezek a munkások vagy kenyérkereset nélkül tengődnek, vagy alkalmi munkából nyomorognak.

A Magyar Népi Szövetség vezetősége emlékiratában arra kérte a belügyminisztert: tegye lehetővé, hogy mindazok a munkások, akik a rendőrségtől engedélyt kaptak az országban való tartózkodásra, munkát kapjanak és a Resica vezetősége ne kötelezze a munkásokat az állampolgársági bizonyítvány bemutatására, hanem elégedjék meg a rendőrhatalom részéről kiadott személyazonossági igazolvánnyal, amely bizonyítja, hogy a tulajdonos az országban maradhat és munkát vállalhat.

Az emlékirat utal arra is, hogy az Antonescu-diktatúra idején a magyar munkásokat a Resica Művektől válogatott ürügyekkel becsatolták el és ezért voltak kénytelenek ezek a munkások Északkelet-erdélybe átjönni, hogy így kenyérkeresethez jussanak. A bécsi döntés megszűnésével megszűnt minden más rendelkezés is, amely az állampolgársági kérdéssel kapcsolatos és ezért a munkások jogosan kérik visszavételüket régi munkahelyükre.

Csütörtökön kezdik meg a karácsonyi liszt kiosztást

KOLOZSVAR, december 18. Kolozsvár város közellátási hivatala közli, hogy a szállítási nehézségeket ellenére a mai nap folyamán végre mind a 60 vagon szovjet búzát sikerült beszállítani a malmokba. A szállítást, amint annak idején is köztudott, eleinte fuvarhiány, később pedig a váratlanul nagy hóesés miatt nem lehetett hamarabb befejezni. Meg kell állapítani azonban azt is, hogy az üzemi ellátási szervek sem siettek kielégítő módon a közellátási hivatal segítségére. Ez az oka annak, hogy a közellátási hivatal nem vehette át hamarabb a gabonát s az érlésről sem gondoskodhatott idejében. Most pedig vízhiány miatt a malmok nem működhetnek kielégítő módon. Így a közellátási hivatal a karácsonyi ünnepekre Kolozsvár lakói részére fejenként csupán egy kilo lisztet tud kiutalni. Ezt a mennyiséget azonban csütörtöktől kezdve mindenki megkapja. Az egy kilogramm lisztet a cukorjegyek ellenében adják ki az üzemekhez tartozóknak: az ellátási és beszerzési szövetkezeteknek, másoknak a fogyasztási szövetkezeteknek.

A közellátási hivatalnál közölték azt is, hogy értesítést kaptak 40 vagon kukorica érkezéséről. A kukoricát majd a búzával keverik s ezzel a mennyiséggel sikerül Kolozsvár kenyérellátását két hónapra biztosítani. Közölték továbbá azt is, hogy az eddigi jelek szerint cukrot a karácsonyi ünnepekre csupán a tizenhat évnyi fiatalabb gyermekek részére sikerült beszerezni.

Arcbőrének
DRESS
Nappali krém
Éjszakai krém
Tulzsiros krém

Irók és művészek a magyar tanszemélyzet karácsonyáért

Köztudomású, hogy a magyar iskolák tanítói és tanári kara még mindig a legnagyobb nyomorral küzd. A Romániai Magyar Írók Szövetsége felhívással fordult az Állami Magyar Színház igazgatóságához, hogy még az ünnepek előtt egy esti előadásának jövedelmét — melynek műsorán az írók is szívesen közreműködési vállalnának — fordítsa tanáraink és tanítóink nehéz helyzetének enyhítésére.

A színház igazgatósága és művész-személyzete lelkes készséggel tette magáévá ezt a nemes kezdeményezést és nagyszabású művész-est keretében énekes és prózai társulatának legjobbjait vonultatja fel, hogy a közönség ezen az estén minden tekintetben színvonalas és amellett kellemesen szórakoztató műsort élvezzen végig. A művész-estélyt e hét szombatján tartják meg. Az estét Kőműves Nagy Lajos rendezi, műsorán Lőrincz Zsuzsa, Takács Paula, Kallós József, Szanati József és Horváth József operarészleteket; Jancsó Adrienne és Cs. Kocs Zsófia verseket és dráma-részleteket ad elő, a tánc-kar magyar balettel mutat be, míg a színház komikusai tréfás jelenettel gazdagítják a műsort. Az est részletes programjának ismertetésére még visszatérünk.

ÉRTESESÍTÉS.

A valódi
DÁVID OXIGÉN BORAX
készítmények, ugyiszintén a
DÁVID OXIGÉN BORAX
nappali krém
és a
DÁVID OXIGÉN BORAX
éjjeli krém
ujból a legkiválóbb békebeli anyagokból készül.

Kérjük figyelemmel lenni a dobozon található védjegyre!

Az eredeti
DÁVID OXIGÉN BORAX
krém dobozain, piros címkén, az alábbi védjegy látható:

mely garantálja a kiváló minőséget.

Mi minden derül ki egy hadbírószági tárgyaláson?

KOLOZSVAR, december 18. Szokatlan fordulatot vett kedden délelőtt az egyik hadbírószági tárgyalás. A vádlottat, Mózes Emil géplakatos, nemzetgyalázásért jelentették fel a topánfalvi esendőségén, s csak itt, a hadbírószági tárgyaláson derült ki, hogy a

három feljelentő, bizonyos Ionette Mircea, Ionette Liviu és Motora Alexandru, a feljelentés megtételkor valahogyan eltévesztette az évszámot.

A feljelentők ugyanis eredetileg azt kifogásolták ez év augusztus 8-án, hogy Mózes

Tűzfát kér a Hazatérők Otthona

KOLOZSVAR, december 18. A Világosság hasábjain a múltap jelentettük, hogy újabb 30 ezer hadifogoly újbaállítására kezdődött meg. A Hazatérők Otthona jelentése szerint máris több ezer hadifoglyot szállítottak át a kolozsvári állomásra. A hadifogoly-vozatok rendszerint néhány órát állnak minden nagyobb helységben s így a Hazatérők Otthonának a konyhája újabb nagymennyiségű ételt kell kiosztson. Bár az elmúlt héten Pék-iról Kolozsvárra szállított élelemből még van, a hadifoglyok zavartalan ellátásához szükséges Kolozsvár társadalmának állandó támogatása.

ahogy az utóbbi nehéz napok igazolják, ezek az összegek nem elegendők ahhoz, hogy a konyha tüzelőanyagok mellett még az állomáson lévő pihenőtérmet is kimelegítsék. Az Otthon tüzelőanyagok hiányát két szeker fa, ami a mai piac árán havonként sokszor a fénuillió fejt is meghaladja.

Kérjük hatóságaink segítségét a társadalmunknak az eddigig is fokozottabb megmozdulását, hogy a hazatérő foglyok legelőbb enyhén fűtött tereiben juthassanak meleg ételhez.

Ugyanakkor köszönettel üdvöztetjük Románián Gyuláné kolozsvári lakos 10 ezer lejcs adományát. Az összeget eljuttattuk a Hazatérők Otthonába, súlyos gondjaik enyhítésére.

Emil, a Haladó Ifjuság vezetője, az Egyesült Hatalmak lobogóival igyekezett felidézíteni a frontról hazatérő román hadsereg fogadtatására emelt diadalakat. Szóváltás támadt és a hadsereg fogadtatása a demokratikus szervezetek ünnepe helyett vasgárdista jellegű tüntetéssé fajult. Józán ésszel feltételeznék az ember, hogy a demokrácia ellen tüntetők kerülnek ilyenkor a vádlottak padjára. Fordítva történt. A vádlottak padján Mózes Emil áll azzal a váddal terhelve, hogy — bizonyára az Egyesült Nemzetek lobogóival — meg akarta sérteni a román hadsereget!

Ki tudja, meddig tart a honyodalom, ha ott nincs a vádlott mentőtámasza, a Groza Péter miniszterelnök börtönaplójából is ismert Tulaczko Vilmos ügyvéd, egy régi demokratá harcos, aki jelenleg a topánfalvi ODA vezetője. Vallomása teleplezte azt a vasgárdista blánszövetkezetet, amely még ma is hangulatot mer csinálni Torda-Aranyos vármegyében a demokrácia ellen, kormányellenes ropedulást bocsát ki, vasgárdista énekek mellett szórakozik és nem restelli védekezésből nyílt támadásba átesapva, hamis vádakkal börtönbe juttatni a demokratá elharcosokat...

ROYAL-mozgó. Ma premier!
Regény hármásban
Fernand Gravey

a „Halhatatlan valcer” főszereplőjével. A többi szerepben: Denise Grey és Simone Renan. Műsoron kívül a **legújabb híradó.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel délelőtt 11—1-ig. Telefon 2. Minden vasárnap és ünnepnap délelőtt 11 órakor matiné.

